

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

ფინანსური ანგარიშგება

*2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	4
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	7

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	8
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა.....	8
3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში	21
4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	21
5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	21
6. ძირითადი საშუალებები.....	24
7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები.....	25
8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები.....	26
9. გაცემული სესხები	26
10. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	26
11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	27
12. ნასესხები სახსრები.....	28
13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება.....	29
14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	29
15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება.....	29
16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	30
17. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები.....	30
18. პირობითი ვალდებულებები	30
19. ფინანსური რისკის მართვა	32
20. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	36

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA-კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

კომპანიის 2020 წლის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2020 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ ეხება ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ამიტომ მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რამე ფორმით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, მშობელი კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 29 სექტემბერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორს და ხელმძღვანელობას

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA-კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

კომპანიის 2020 წლის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის 2020 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2020 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ ეხება ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ამიტომ მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რაიმე ფორმით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, მშობელი კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის
მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის
აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 29 სექტემბერი

	შენიშვნა	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	8,547	9,068
არამატერიალური აქტივები		24	31
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	1,610	1,732
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	5	551	432
სულ გრძელვადიანი აქტივები		10,732	11,263
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	5	710	484
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	4,234	6,792
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	10	4,150	2,940
გადახდილი ავანსები		303	1,517
საგადასახადო აქტივები		926	339
გაცემული სესხები	9	2,146	2,008
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	1,920	6,227
სულ მიმდინარე აქტივები		14,389	20,307
სულ აქტივები		25,121	31,570
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		22	22
გაუნაწილებელი მოგება/(ზარალი)		1,191	(2,410)
სულ კაპიტალი		1,213	(2,388)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	13,609	15,817
საიჯარო ვალდებულებები	7	186	186
საგარანტიო ანარიცხი	5	586	432
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		14,381	16,435
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	6,797	6,377
საიჯარო ვალდებულებები	7	22	29
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	13	671	701
საგარანტიო ანარიცხი	5	745	484
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	18	174	823
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		79	79
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	1,039	9,030
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		9,527	17,523
სულ ვალდებულებები		23,908	33,958
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		25,121	31,570

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2021 წლის 29 სექტემბერს

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

	შენიშვნა	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	8,547	9,068
არამატერიალური აქტივები		24	31
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	7	1,610	1,732
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	5	551	432
სულ გრძელვადიანი აქტივები		10,732	11,263
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	5	710	484
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	4,234	6,792
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	10	4,150	2,940
გადახდილი ავანსები		303	1,517
საგადასახადო აქტივები		926	339
გაცემული სესხები	9	2,146	2,008
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	1,920	6,227
სულ მიმდინარე აქტივები		14,389	20,307
სულ აქტივები		25,121	31,570
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		22	22
გაუნაწილებელი მოგება/(ზარალი)		1,191	(2,410)
სულ კაპიტალი		1,213	(2,388)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	13,609	15,817
საიჯარო ვალდებულებები	7	186	186
საგარანტიო ანარიცხი	5	586	432
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		14,381	16,435
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	6,797	6,377
საიჯარო ვალდებულებები	7	22	29
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	13	671	701
საგარანტიო ანარიცხი	5	745	484
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	18	174	823
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები		79	79
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	1,039	9,030
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		9,527	17,523
სულ ვალდებულებები		23,908	33,958
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		25,121	31,570

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2021 წლის 29 სექტემბერს

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

8-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
 მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	14	139,476	155,764
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(130,035)	(146,059)
საერთო მოგება		9,441	9,705
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(3,147)	(3,603)
რელიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები		(833)	(1,174)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		310	595
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(789)	(360)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		4,982	5,163
ფინანსური შემოსავალი	17	1,529	393
ფინანსური ხარჯები	17	(2,910)	(2,991)
მოგება დაბეგვრამდე		3,601	2,565
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	(34)
წლის მოგება		3,601	2,531
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
მთლიანი სრული შემოსავალი		3,601	2,531

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	22	(4,941)	(4,919)
წლის მოგება	–	2,531	2,531
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	2,531	2,531
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	22	(2,410)	(2,388)
წლის მოგება	–	3,601	3,601
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	3,601	3,601
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	22	1,191	1,213

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება დაბეგრამდე		3,601	2,565
ცვლილებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შეჯერების მიზნით:			
ძირითადი საშუალებების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა		661	745
არამატერიალური აქტივების ცვეთა		7	6
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებებისთვის	10	598	4
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა		(71)	(34)
საპროცენტო შემოსავალი	17	(254)	(39)
ფინანსური თავდებობის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	17	(649)	(354)
საპროცენტო ხარჯი	12, 17	2,877	2,313
საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი	7, 17	23	23
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა (შემოსულობა)/ზარალი	17	(626)	613
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	8	68	125
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		6,235	5,967
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებაში		(1,592)	1,456
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		1,214	(1,052)
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		2,490	(136)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში		(587)	(339)
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		43	(220)
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხში		415	409
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივში		(345)	(409)
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ცვლილება		(7,991)	7,471
ცვლილებები საგადასახადო დავალიანებაში		-	(113)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(6,353)	7,067
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) / საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(118)	13,034
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(959)	(1,094)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		1,019	186
გაცემული სესხები	9	(4,723)	(2,008)
გაცემული სესხების დაფარვა	9	5,115	-
მიღებული პროცენტი		98	39
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული / (საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		550	(2,877)
ფინანსური საქმიანობა			
სესხის აღება	12	3,344	27,251
ნასესხები სახსრების დაფარვა	12	(5,141)	(29,864)
გადახდილი პროცენტი	12	(2,905)	(2,202)
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა	7	(7)	-
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის დაფარვა	7	(23)	(15)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(4,732)	(4,830)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(7)	33
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(4,307)	5,360
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	11	6,227	867
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	11	1,920	6,227

8-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომრით: 405006461, არის 2013 წლის 26 აგვისტოს საქართველოში რეგისტრირებული კომპანია. ის საქართველოში ფუნქციონირებს. კომპანია შეიქმნა, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. #6.

კომპანია არის „Toyota Motors Corporation“-ის (შემდგომში „ტოიოტა“) ოფიციალური დილერი და მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავს „ტოიოტას“ მარკის ავტომობილების უახლესი მოდელებით, ორიგინალი ავტო-ნაწილებით და აქსესუარებით ვაჭრობას, ასევე „ტოიოტას“ მიერ სერტიფიცირებული თანამშრომლების მიერ მაღალი დონის პროფესიონალური მომსახურების გაწევას.

კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელია შპს „თეგეტა მოტორსი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“), საქართველოში რეგისტრირებული კომპანია. კომპანიის საბოლოო მავონტროლებელი მხარეა საქართველოს მოქალაქე ბატონი თემურ კოხოძე.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა პარტნიორის მიერ. პარტნიორი უფლებამოსილია შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება მისი გამოშვების შემდეგ.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგება“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბაზის (ბასის) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

(ბ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადაა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავალი აღიარდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც კომპანია მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. კომპანია განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში ის პრინციპალის სახით გამოდის, თუ – აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. კომპანია არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. კომპანიამ ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, რადგან ის, როგორც წესი აკონტროლებს საქონელს მის კლიენტზე გადაცემამდე.

შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის გასვლის შემდეგ, მომსახურების სრულად დაკმაყოფილების მიმართ პროგრესის შესაფასებლად ამოსავალი მონაცემების მეთოდის გამოყენებით, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს კომპანიის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

კომპანია განიხილავს არსებობს თუ არა ხელშეკრულებაში ისეთი დაპირებები, რომლებიც განცალკევებულია შესასრულებელი მოვალეობისგან, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს ოპერაციის ფასის ნაწილი (მაგ. გარანტიები და ა.შ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, კომპანია განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

საგარანტიო ვალდებულებები

კომპანია ჩვეულებრივ იძლევა გარანტიას დეფექტების გენერალურ რემონტზე და დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, იმის რწმუნების უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ სპეციფიკაციებს. რწმუნების ტიპის გარანტიები აღირიცხება – ბასს (IAS) 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ შესაბამისად.

სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურების პაკეტებად გაყიდვა

კომპანია გასწევს საკუთარ მაღაზიებში შეძენილი სათადარიგო ნაწილების გამოცვლის და სარემონტო მომსახურებებს. ეს მომსახურებები ზოგჯერ ცალკე იყიდება კლიენტებზე ან პაკეტებად, სათადარიგო ნაწილების გაყიდვასთან ერთად. გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან გაყიდული საქონლის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, კომპანია გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. კომპანია აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და მოწყობილობის გაყიდვიდან, შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ კომპანია კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. კომპანია არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს კომპანიის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტისგან გადახდა მიიღება ან გადახდის ვადა დადგება (რომელიც უფრო ადრე მოხდება) კომპანიის მიერ შესაბამისი საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე. სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(გ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები

კომპანიის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებულ შემოსავალში და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეულ დანახარჯებში შედის:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯები საიჯარო ვალდებულებებზე;
- ▶ საკუროსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა ან ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ სხვა ფინანსური ხარჯები.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები (გაგრძელება)

საკუროსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციაშია, თუ წმინდა ზარალის.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(დ) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ასევე კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება ლარში, რომლის კონვერტაციაც ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები ასახულია მოგებაში ან ზარალში.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივების ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს შესაბამისი აქტივების, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც კომპანია თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის რამდენიმე წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, კომპანია თითოეულისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

(ე) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იხვერება საქართველოში. მიმდინარე მოგების გადასახადი განაწილებულ მოგებაზე ირიცხება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე გადანაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც ფიზიკური ან არარეზიდენტი პირები არიან საქართველოში, წმინდა განაწილების 15/85-ზე განაკვეთით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის პარტნიორებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანება კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) გადასახადები (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც შეუძლებელია ბრუნვიდან გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. შესაბამისად, კომპანია ყველა საგადასახადო დავალიანებასთან ან დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარადგენს თითოეული საწარმოს მიხედვით, წმინდა საფუძველზე.

(ვ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად/გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო დანახარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

(თ) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით. თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე ირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო გამოყენების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის შედარებით და მოგებაში ან ზარალში აღიარდება სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლების გზით.

ზოგადად, ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო პერიოდსა და სასიცოცხლო ვადას შორის უმოკლესი პერიოდით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია რომ კომპანია იჯარის ვადის ბოლოსთვის აქტივზე მფლობელობას მოიპოვებს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო გამოყენების ვადები მიმდინარე და შედარებადი პერიოდებისთვის იყო შემდეგი:

▶ შენობა-ნაგებობები	50 წელი;
▶ მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	5-10 წელი;
▶ საწარმოო და საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ.	3-8 წელი.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. კომპანია თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათი მართვის კომპანიისეულ ბიზნეს-მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით („შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ორგანიზაცია ის საკუთარ ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაში სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებს და გაცემულ სესხებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში – მე-3 შენიშვნა;
- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები – მე-5 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება – მე-10 შენიშვნა.

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანგარიშების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

საკრედიტო ინსტიტუტებში ფლობილი თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 180 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში-ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა; ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გზით. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს, ნასესხებ სახსრებს, საიჯარო ვალდებულებებს და ფინანსური თავდებობის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ:

სესხები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად ეხება ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

კომპანიის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებია კონტრაქტები, რომლებიც მოითხოვს გარანტიის მფლობელის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადახდის დაგვიანების გამო. ისეთი ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება თავდებობის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უმაღლესი ოდენობით. მშობელ კომპანიაზე გაცემული ფინანსური თავდებობები აღირიცხება გაუნაწილებელი ზარალის ზრდის სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან კომპანიის აქტივებიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით.

თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამოზრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ლ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს კომპანიისთვის. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება საბაზრო მონაცემები და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემები.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(მ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(ნ) ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან ანაზრებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზრებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება კომპანიის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

2. მნიშვნელოვანი საარიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯი წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში, ნებისმიერი ანაზღაურების თანხის გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსური ხარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

კომპანია გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ან რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. გარანტიის თავდაპირველი შეფასებისას, ყოველწლიურად გადაისინჯება დაკავშირებული ხარჯები.

კომპანია განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებული აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(პ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან შეიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის განსაზღვრული შეთანხმებაში.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

კომპანია სხვადასხვა საწყობს, მომსახურების ობიექტს, შოურუმსა და მიწის ნაკვეთს იღებს იჯარით. საიჯარო ხელშეკრულებები ჩვეულებრივ ფიქსირებული პერიოდით – 1-დან 20 წლამდე ფორმდება.

(i) გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, შემდგომ თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და ერგება საიჯარო ვალდებულებების კონკრეტულ გადაფასებას. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, შემდეგი სახით:

- ▶ შენობა-ნაგებობები 1-დან 20 წლამდე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) იჯარა (გაგრძელება)

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის კომპანიაზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები გაუფასურებას ექვემდებარება.

(iv) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა კომპანიის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიას, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას.

რამდენიმე ქონების იჯარა მოიცავს ცვლად გადახდის პირობებს, რომლებიც, თავის მხრივ მაღაზიიდან გენერირებულ გაყიდვებს უკავშირდება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება – განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებიც და საიჯარო ვალდებულებებიც ინდივიდუალური ერთეულების სახით არიან წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(v) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას შენობების, საოფისე ტექნიკის და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12-ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ჟ) გარიგებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან ყველა გარიგება ფასდება თვითღირებულებით, თუ სხვა რამეს არ ითვალისწინებს ფასს, მაგალითად ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი გადახდა“ ან ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგებები არ შეიცავს საზღაურს, მაშინ მათი ღირებულება ნულით ფასდება.

3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

კომპანიამ პირველად გამოიყენა კონკრეტული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

შემდეგი ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ძალაში 2020 წლის 1 იანვარს შევიდა, მაგრამ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონიათ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“;
- ▶ ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 9 და ბასს (IAS) 39-ის ცვლილება „საპროცენტო განაკვეთის საბაზისო რეფორმა“;
- ▶ ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება „ტერმინის „არსებითის“ განმარტება“;
- ▶ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა“. 2020 წლის 28 მაისს ბასსს-მა გამოსცა ფასს (IFRS) 16-ის („იჯარა“) ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირება“. ცვლილებები მოიჯარეებს ათავისუფლებს საიჯარო მოდიფიკაციებზე ფასს (IFRS) 16-ის სახელმძღვანელო მითითებების გამოყენების ვალდებულებისგან, ისეთი საიჯარო ქირის შემცირებისთვის, რომლებიც წარმოიქმნება უშუალოდ კოვიდ-19-ის პანდემიის შედეგად. პრაქტიკული მიდგომის სახით, მოიჯარეს შეუძლია არ შეაფასოს კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირება მეიჯარისგან არის თუ არა იჯარის მოდიფიცირება. მოიჯარე, რომელიც ამ არჩევანს აკეთებს, ნებისმიერ ცვლილებას საიჯარო გადასახდელებში, რომლებიც გამოწვეულია კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის შემცირებით, იმავე წესით აღრიცხავს, როგორც მოხდებოდა ფასს (IFRS) 16-ის ფარგლებში ცვლილების აღრიცხვა, იმ შემთხვევაში, თუ ცვლილება არ იქნებოდა იჯარის მოდიფიცირება.

4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე. მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ▶ აღიარება და შეფასება, წარდგენა და გამჟღავნება – ფასს (IFRS) 17-ის („სადაზღვევო ხელშეკრულებები“) ცვლილება;
- ▶ „ვალდებულებების მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიცირება“ – ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება;
- ▶ „კონცეპტუალური მიდგომა“ – ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება;
- ▶ „ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ – ბასს (IAS) 16-ის ცვლილება;
- ▶ „წამგებიანი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ – ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება
- ▶ ფასს (IFRS) 1 – „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი კომპანიები, რომლებიც პირველად იყენებენ ფასს სტანდარტებს;
- ▶ „გადასახდელები „10-პროცენტიანი“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის“ – ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვასთან დაკავშირებით შესასრულებელი ვალდებულებების განსაზღვრა

კომპანია გასწევს ნაწილების გამოცვლის მომსახურებებს, რომლებიც გაიყიდება პაკეტებად, კლიენტებზე საქონლის გაყიდვასთან ერთად. გაწეული მომსახურებები წარმოადგენს მომავალში მომსახურებების გადაცემის დაპირებას და ისინი კომპანიასა და კლიენტს შორის შეთანხმებული გაცვლა-გამოცვლის ნაწილს წარმოადგენენ.

კომპანიამ განსაზღვრა, რომ საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განსხვავებული იყოს. ფაქტი, რომ კომპანია რეგულარულად ყიდის საქონელს და მომსახურებას ინდივიდუალურ საფუძველზე იმაზე მეტყველებს, რომ კლიენტმა, შესაძლოა, ორივედან მიიღოს სარგებელი. შესაბამისად, კომპანიამ გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვასა და მომსახურებების გაწევაზე, ფარდობითი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. კომპანია სახელშეკრულებო ინდივიდუალურ სარეალიზაციო ფასს განსაზღვრავს განსხვავებული საბაზისო საქონლის ან მომსახურების თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების ხელშეკრულებაში და გარიგების ფასს ამგვარი ინდივიდუალური ფასების პროპორციულად ანაწილებს.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ.

კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზრის პირობების ან გარიგებების ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

კომპანია იყენებს რეზერვების მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცდილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

რეზერვების მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება კომპანიის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს. კომპანია მოახდენს მატრიცის დაკალიბრებას საკრედიტო ზარალის გამოცდილების საპროგნოზო ინფორმაციაზე მორგების მიზნით. თითოეულ ანგარიშგების თარიღში ახლდება წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთები და ანალიზდება ცვლილებები მომავალზე ორიენტირებულ შეფასებებში.

წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთების, საპროგნოზო ეკონომიკური პირობებისა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანაფარდობის განსაზღვრა მნიშვნელოვანი შეფასებაა. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა მგრძნობიარეა ვითარებებისა და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების ცვლილებების მიმართ. კომპანიის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები, შესაძლოა, ასევე არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია კომპანიის სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საგარანტო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების გამოცვლისა და შეკეთების განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე კომპანიის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას წარმოადგენს. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარა საგარანტო ანარიცხი 1,331 ლარის (2019 წ.: 916 ლარი) ოდენობით. კომპანიამ ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 1,261 ლარის (2019 წ.: 916 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტო ვალდებულებების ანაზღაურების მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლებული განახლების და შეწყვეტის შესაძლებლობით – კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ მოიჯარეს ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, კომპანიას შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი - ერთიდან ოთხ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, კომპანია მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანიამ განმეორებით შეაფასა იჯარის ვადა იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომლებიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე. კომპანიამ გაითვალისწინა განახლების პერიოდი იჯარის პირობის შემადგენელი ნაწილის სახით მიწის ნაკვეთების და შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის იჯარებისთვის.

კომპანიას ასევე რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება აქვს, რომლებიც შეწყვეტის შესაძლებლობას იძლევა. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის შეწყვეტის შესაძლებლობით, კომპანია მსჯელობას ეყრდნობა. კომპანიას არ აქვს განზრახული გამოიყენოს შეწყვეტის შესაძლებლობა მისი საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის.

საიჯარო ვალდებულების დასაანგარიშებლად გამოყენებული ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება.

კომპანიას არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც კომპანიას მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივის ღირებულების მსგავსი ფასის მქონე აქტივის მისაღებად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში.

კომპანიამ ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი შეაფასა ემპირიული შემავალი ინფორმაციის (როგორიც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	სხვა	დაუმთავრ- ებელი შენებლობა	სულ
თვითღირებულება	8,260	1,809	904	537	15	11,525
დაგროვილი ცვეთა	(710)	(1,079)	(584)	(400)	–	(2,773)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,550	730	320	137	15	8,752
შესყიდვები	136	173	765	28	–	1,102
გასვლები	–	(40)	(188)	(1)	–	(229)
ცვეთის ხარჯი	(165)	(236)	(152)	(72)	–	(625)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	–	40	27	1	–	68
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,521	667	772	93	15	9,068
თვითღირებულება	8,396	1,942	1,481	564	15	12,398
დაგროვილი ცვეთა	(875)	(1,275)	(709)	(471)	–	(3,330)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,521	667	772	93	15	9,068
შესყიდვები	7	23	915	6	–	951
გასვლები	–	(17)	(998)	(22)	–	(1,037)
ცვეთის ხარჯი	(172)	(180)	(150)	(37)	–	(539)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	–	5	93	6	–	104
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,356	498	632	46	15	8,547
თვითღირებულება	8,403	1,948	1,398	548	15	12,312
დაგროვილი ცვეთა	(1,047)	(1,450)	(766)	(502)	–	(3,765)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	7,356	498	632	46	15	8,547

2020 წლის 31 დეკემბრის კომპანიის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 7,854 ლარი (2019 წ.: 8,188 ლარი), დაგირავებული იყო ნასესხებ სახსრებზე მესამე პირთა უზრუნველყოფის საგნის სახით (იხილეთ მე-18 შენიშვნა).

ქვემოთ მოცემულია კომპანიის მოგება-ზარალში აღიარებული ცვეთის თანხები:

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში შესული (მე-15 შენიშვნა)	231	303
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული	308	322
სულ ცვეთის ხარჯი	539	625

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექსპლუატაციაში მყოფი და სრულად ამორტიზებული ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება კომპანიაში შეადგენდა 1,571 ლარს (2019 წ.: 1,373 ლარი).

7. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანიის გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები სრულად წარმოდგენილია მიწისა და შენობა-ნაგებობების კატეგორიაში.

	მიწა და შენობა- ნაგებობები
თვითღირებულება	2,428
დაგროვილი ცვეთა	(576)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,852
ცვეთის ხარჯი	(120)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,732
თვითღირებულება	2,428
დაგროვილი ცვეთა	(696)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,732
ცვეთის ხარჯი	(122)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,610
თვითღირებულება	2,428
დაგროვილი ცვეთა	(818)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,610

ქვემოთ მოცემულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2020	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	215	207
პროცენტის დარიცხვა	23	23
გადახდები	(30)	(15)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	208	215
მიმდინარე	22	29
გრძელვადიანი	186	186

იჯარების უმრავლესობა წინასწარ იქნა გადახდილი ხელშეკრულების გაფორმებისას, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებები მნიშვნელოვნად ნაკლებია გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებთან შედარებით.

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები:

	2020	2019
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა (მე-16 შენიშვნა)	122	120
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-17 შენიშვნა)	23	23
მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები (მე-16 შენიშვნა)	28	64
მოგება-ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	173	207

2020 წელს კომპანიას იჯარებზე ჰქონდა მთლიანი ფულადი ნაკადების გადინება 58 ლარის ოდენობით (2019 წ.: 79 ლარი).

8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამოზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	3,761	6,322
სხვა (თვითღირებულებით)	473	470
სულ სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	4,234	6,792

2020 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 4,234 ლარის (2019 წ.: 6,792 ლარი) ოდენობით წარმოადგენდა მესამე პირების სესხის უზრუნველყოფას (იხილეთ მე-18 შენიშვნა).

კომპანიის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ჩამოიწერა მათ წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე და აღირიცხა სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლში 68 ლარის (2019 წ.: 125 ლარი) ოდენობით.

9. გაცემული სესხები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მშობელ კომპანიაზე გაცემული სესხი (მე-20 შენიშვნა)	1,485	2,008
დურ კომპანიაზე გაცემული სესხები (მე-20 შენიშვნა)	661	–
სულ გაცემული სესხები	2,146	2,008

მოძრაობა გაცემულ სესხებში იყო შემდეგი:

	2020	2019
1 იანვარს	2,008	–
გაცემული სესხები	4,723	2,008
გაცემული სესხების დაფარვა	(5,115)	–
მიღებული პროცენტი	(68)	–
საპროცენტო შემოსავალი	224	–
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	374	–
31 დეკემბერს	2,146	2,008

10. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	4,775	3,007
სხვა დებიტორული დავალიანებები	27	42
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(652)	(109)
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	4,150	2,940

10. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

კომპანიისთვის სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	31-93 დღე	93-186 დღე	186-341 დღე	>341 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	235	2,454	668	341	292	812	4,802
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	–	1	48	67	536	652
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0%	14%	23%	66%	14%

კომპანიისთვის სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	31-93 დღე	93-186 დღე	186-341 დღე	>341 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	831	957	398	97	313	453	3,049
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	3	1	1	5	9	90	109
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0%	5%	3%	20%	

მოძრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს	109	113
წლის დანარიცხი	598	–
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოყენება	(55)	(4)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	652	109

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	1,914	5,929
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	6	19
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	–	278
ფულადი სახსრები გზაში	–	1
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,920	6,227

კომპანია ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ძირითად ნაშთებს ფლობს საქართველოს კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Standard and Poor’s“-ის და „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული აქვს BB- რეიტინგი.

მიმდინარე ანგარიშებს ერიცხებოდა წლიური 1-7% 2020 წელს. ანაბრებზე მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა 30 ლარი (2019 წ.: 39 ლარი) შეადგინა.

12. ნასესხები სახსრები

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები – ძირი თანხა	13,609	15,817
გრძელვადიანი ნასესხები სახსრები	13,609	15,817
მიღებული სესხები – ძირი თანხა	6,600	6,151
მიღებული სესხები – დარიცხული პროცენტი	197	226
მოკლევადიანი ნასესხები სახსრები	6,797	6,377
სულ ნასესხები სახსრები	20,406	22,194

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული დაუფარავი სესხები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	დაუფარავი ნაშთი
ლარი	2019	2021	ქართული კომერციული ბანკი	3,938
ლარი	2019	2025	ქართული კომერციული ბანკი	16,468
				20,406

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული დაუფარავი სესხები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	დაუფარავი ნაშთი
ლარი	2019	2020-2025	ქართული კომერციული ბანკი	22,194
				22,194

ინფორმაცია საბანკო სესხებისთვის უზრუნველყოფის საგნის სახით დაგირავებული აქტივების შესახებ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

	2020	2019
1 იანვარს	22,194	23,860
სესხის აღება	3,344	27,251
საპროცენტო ხარჯი (მე-17 შენიშვნა)	2,877	2,313
გადახდილი პროცენტი	(2,905)	(2,202)
ძირი თანხის დაფარვა	(5,141)	(29,864)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი, წმინდა	37	836
31 დეკემბერს	20,406	22,194

აუთვისებელი საკრედიტო ხაზის თანხა, რომელიც ხელმისაწვდომია მომავალში საოპერაციო საქმიანობების განხორციელებისა და კაპიტალური ვალდებულებების დასაფარად, 1,100 ლარს შეადგენდა.

13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	344	148
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	301	527
სხვა	26	26
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	671	701

14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

	2020	2019
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	137,067	153,381
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	2,409	2,383
სულ შემოსავალი	139,476	155,764

კომპანიამ აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	4,150	2,940
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	1,039	9,030

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება კლიენტებისგან მიღებულ საზღაურად და წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას, ამ კლიენტებს საქონელი გადასცეს.

1,039 ლარის ოდენობით კომპანიის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება შემოსავლად მოსალოდნელია 2021 წელს. ეს სახელშეკრულებო ვალდებულებები უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელ შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2020 წელს კომპანიამ შემოსავლის სახით აღიარა 9,030 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაწილში.

15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2020	2019
დროის კონკრეტულ მონაკვეთში გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(127,518)	(143,504)
დროის განმავლობაში გაწეული მომსახურების თვითღირებულება:		
პერსონალთან დაკავშირებული ხარჯები	(1,866)	(1,860)
გამოყენებული სათადარიგო მასალები	(236)	(240)
ცვეთის ხარჯი	(231)	(303)
შესყიდული მომსახურებები	(97)	(73)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(50)	(37)
სხვა ხარჯები	(37)	(42)
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(130,035)	(146,059)

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2020	2019
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(1,470)	(1,735)
საოფისე ხარჯი	(381)	(378)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(375)	(423)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(315)	(328)
კომუნალური ხარჯები	(157)	(179)
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა (მე-7 შენიშვნა)	(122)	(120)
პროფესიული მომსახურება	(89)	(84)
დაცვა-უსაფრთხოება	(43)	(40)
კომუნიკაციის ხარჯები	(35)	(37)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(31)	(40)
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული საიჯარო ხარჯები (მე-7 შენიშვნა)	(28)	(64)
სხვა ხარჯები	(101)	(175)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(3,147)	(3,603)

17. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები

	2020	2019
ფინანსური თავდებობის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა (მე-20 შენიშვნა)	649	354
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	626	–
საპროცენტო შემოსავალი	254	39
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	1,529	393

	2020	2019
საპროცენტო ხარჯი (მე-12 შენიშვნა)	(2,877)	(2,313)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი, წმინდა	–	(613)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-7 შენიშვნა)	(23)	(23)
სხვა	(10)	(42)
სულ ფინანსური ხარჯები	(2,910)	(2,991)

18. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყებების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას, შესაძლოა, მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის საგნის სახით (მე-12 შენიშვნა):

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	7,356	7,521
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	498	667
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (მე-8 და მე-12 შენიშვნა)	4,234	6,792

თავდებობები

კომპანიამ, მისმა მშობელმა კომპანიამ და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულმა საწარმოებმა თავდებობის ხელშეკრულებები გააფორმეს ბანკის მიმართ მათი ვალდებულების უზრუნველსაყოფად. კომპანიამ ფინანსური თავდებობა გასცა მშობელი კომპანიის სასარგებლოდ. თავდებობა გამოუთხოვადი რწმუნებულებაა იმისა, რომ კომპანია განახორციელებს გადახდას იმ შემთხვევაში, თუ მისი მშობელი კომპანია ვერ დააკმაყოფილებს ვალდებულებებს. კომპანია არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

შემდეგი თავდებობები გაიცა ათასი აშშ დოლარის ოდენობით და ისინი ლარში წარდგენილი:

ემიტენტი	ბენეფიციარი – დაკავშირებული მხარეები	2020 წლის 31 დეკემბერი რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები	2019 წლის 31 დეკემბერი რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები
კომპანია	მშობელი კომპანია	9,911	9,765
მშობელი კომპანია	კომპანია	20,209	21,968

მოძრაობა გაცემულ ფინანსურ თავდებობაში არის შემდეგი:

	2020	2019
ფინანსური თავდებობები 1 იანვარს	823	1,177
ანარიცხის ამობრუნებიდან აღიარებული შემოსულობა	(649)	(354)
ფინანსური თავდებობები 31 დეკემბერს	174	823

2020 წლის განმავლობაში მშობელმა კომპანიამ დაფარა ნასესხები სახსრების ნაწილი, შესაბამისად, კომპანიამ გადააფასა თავდებობის ანარიცხი და აღიარა 649 ლარის ოდენობით შემოსულობა. შემოსულობა შესულია საოპერაციო შემოსავალში. ფინანსური თავდებობები არ გაცემულა 2020 და 2019 წლებში.

კომპანიის მიერ მიღებული თავდებობა წარმოადგენს შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილს და, შესაბამისად, ის ცალკე არ აღირიცხება.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება

კომპანია კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-12 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოჰყვეს კომპანიისთვის, მათ შორის ნასესხები სახსრების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია შეესაბამებოდა ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებისა, რომლისგანაც კომპანიას მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კოვიდ-19

2020 წლის მარტის თვეში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (კოვიდ-19) გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. არსებობს პანდემიით გამოწვეული გლობალური შენელების მასშტაბების და ქართულ ეკონომიკაზე მისი გავლენის განსაზღვრასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა. საქართველოს მთავრობამ გაატარა კორონავირუსის გავრცელების შემაკავებელი რამდენიმე ღონისძიება, რომლებსაც მნიშვნელოვანი სოციალური და ეკონომიკური გავლენა ჰქონდა. მთლიანობაში, კოვიდ-19-ის ეპიდემიის აფეთქებას არ შეუჩერებია კომპანიის ოპერაციები. ის დაშვებული იყო სამთავრობო ოქმით, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის, საქართველოს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მიერ გამოცემული სტანდარტების შესაბამისად. თუმცა სიტუაცია სწრაფად ვითარდება. ვირუსის ახალი შტამები ვრცელდება და წინასწარ ვერ განვსაზღვრავთ ექნება თუ არა პანდემიას მომავალში გავლენა ორგანიზაციის ოპერაციებზე, რადგან კვლავ არსებობს განუსაზღვრელობები.

19. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება ნასესხები სახსრებისა და სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა კომპანიის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. კომპანიას აქვს უშუალოდ თავისი საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებები და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.

კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაბრებიდან გამომდინარე.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	4,150	2,940
გაცემული სესხები	2,146	2,008
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,920	6,227
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	8,216	11,175

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

კომპანიამ შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს სესხის მომსახურების და დებიტორული დავალიანებების ვადების რეგულარულ ანალიზს. კონტრაგენტის ლიმიტები დადგინდა საკრედიტო პირობების გამოყენებით. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი კომპანიას საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

გაუფასურების ანალიზი ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების, არსებული პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური ვითარების პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არის ხელმისაწვდომი. ზოგადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები ჩამოიწერება, თუ ისინი ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენენ სამართალგამოყენების საგანს. კომპანია ჩვეულებრივ არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-10 შენიშვნაში წარმოდგენას.

კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ პირ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

გაცემული სესხები

კომპანიას გაცემული აქვს სესხები მშობელ და დურ კომპანიაზე – შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“. ხელმძღვანელობა გაუფასურების ანალიზს ყოველ საანგარიშგებო თარიღში ატარებს კონტრაგენტების ფინანსური ინფორმაციის მიმოხილვის გზით. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ზარალის რისკი არ არსებობს, შესაბამისად 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით ანარიცხი არ შექმნილა.

მიმდინარე ანგარიშზე და მოკლევადიან ანაზრებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, რომლებშიც ანაზრები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი დებიტორული დავალიანების სტატუსიც.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტიათი ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

კომპანია სავალუტო რისკს გასწევს იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და ნასესხები სახსრების ვალუტებს და კომპანიის სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანიის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ფუნტი სტერლინგი და იაპონური იენი. აქედან ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2020 წლის 31 დეკემბერი			2019 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებ- ულებები	ნეტო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებ- ულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	4,811	(42)	4,769	8,905	(69)	8,836
ევრო	947	(195)	752	65	(823)	(758)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, კომპანიის საბრუნავ ვალუტასთან მიმართებაში, იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანია ყველა სხვა ცვლადს მუდმივ პოზიციაში შეინარჩუნებს:

	2020	2019
	გავლენა მოგება-ზარალზე	გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	477	884
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	(477)	(884)
ევროს 10%-იანი გამყარება	75	(76)
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	(75)	76

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებაზე, რომლებიც დაყოფილია კატეგორიებად სახელმწიფოებრივ პროცენტის, ხელახალი შეფასებისა და ვადის გასვლის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2020 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები	20,406	22,194

საანგარიშგებო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო გონივრული 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილება გამოიწვევდა 204-ლარიან ცვლილებას (2019 წ.: 222 ლარი) მოგება-ზარალში. ამ ანალიზში გაკეთებულია დაშვება, რომ სხვა ცვლადები, კერძოდ კი, უცხოური ვალუტის კურსები, მუდმივ მაჩვენებელზე რჩება.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შემდგომი დაგეგმვა იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

კომპანია უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიონ საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია.

ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს. ქვემოთ ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც კრედიტორული დავალიანების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულია დარჩენილი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამოიცხადებს ხელშეკრულებების ურთიერთჩათვლის გავლენას.

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტად	სულ
ნასესხები სახსრები	419	839	7,570	17,140	–	25,968
საიჯარო ვალდებულებები	2	4	17	89	417	529
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	671	–	–	–	–	671
სულ მომავალი გადახდები	1,092	843	7,587	17,229	417	27,168

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტად	სულ
ნასესხები სახსრები	419	836	7,541	18,020	3,379	30,195
საიჯარო ვალდებულებები	9	4	17	89	439	558
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	701	–	–	–	–	701
სულ მომავალი გადახდები	1,129	840	7,558	18,109	3,818	31,454

კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ ეხება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნები. კომპანიას არ აქვს ოფიციალურად განსაზღვრული მიზანი კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით, თუმცა ხელმძღვანელობა ცდილობს, შეინარჩუნოს სათანადო რაოდენობით კაპიტალის ბაზა კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

მიიჩნევა, რომ იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები) და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ფიქსირებულგანაკვეთიანი ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკისა და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

20. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	–	5	3,918
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	–	–	(347)
გაცემული სესხები (მე-9 შენიშვნა)	1,485	–	661
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(212)	(2)	(5)
მშობელ კომპანიაზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (მე-18 შენიშვნა)	(174)	–	–
გასაცემი ხელფასები	–	(50)	–

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	–	6	1,699
გაცემული სესხები (მე-9 შენიშვნა)	2,008	–	–
გადახდილი ავანსები	–	–	60
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(63)	–	(14)
მშობელ კომპანიაზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (მე-18 შენიშვნა)	(823)	–	–
გასაცემი ხელფასები	–	(238)	–

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
საქონლის რეალიზაცია	437	184	61,692
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	28	9	34
საიჯარო შემოსავალი	83	–	1
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(582)	–	(883)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(296)	–	(30)
საიჯარო ხარჯი	(18)	–	(10)
ხელფასები და პრემიები	–	(375)	–
საპროცენტო შემოსავალი	217	–	7
ფინანსურ თავდებობებზე აღიარებული შემოსავალი (მე-18 შენიშვნა)	649	–	–

20. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
საქონლის რეალიზაცია	291	3	52,792
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	43	–	39
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(1,137)	–	(1,631)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(63)	–	–
საიჯარო ხარჯი	(33)	–	(31)
ხელფასები და პრემიები	–	(432)	–
ფინანსურ თავდებობებზე აღიარებული შემოსავალი (მე-18 შენიშვნა)	354	–	–

* სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრეებთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

„შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

2020 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

2021 წლის 29 სექტემბერი

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

ALWAYS A
BETTER WAY

„შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

2020 წლის მმართველობითი ანგარიშგება

2021 წლის 29 სექტემბერი

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

სარჩევი

„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია.....	3
გარემოს დაცვის მენეჯმენტი.....	3
„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	4
კორპორატიული მართვა.....	5
საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში	5
ბიზნესი და ოპერაციები.....	6
სამომავლო გეგმები.....	7
„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ინფორმაცია	8
ფინანსური შედეგების მიმოხილვა	8
კომპანიის პასუხისმგებელი პირების განცხადება.....	9

„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია

შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტას მიმოხილვა

შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა იაპონური ბრენდის Toyota-ს ოფიციალურ დილერი და ავტორიზებული სერვის ცენტრია საქართველოში.

2013 წელს „თეგეტა მოტორსსა“ და „ტოიოტა კავკასიას“ შორის ურთიერთთანამშრომლობის შეთანხმება შედგა და 2013 წლის 26 აგვისტოს დაფუძნდა „TOYOTA CENTER TEGETA“. 2014 წელს კომპანიამ „ტოიოტა კავკასიისგან“ ტოიოტას დილერისა და ავტორიზებული სერვისცენტრის სტატუსი მიიღო. კომპანია მონობრენდულია და მისი მომსახურება სრულიად ტოიოტას ბრენდის ავტომობილებზეა ფოკუსირებული.

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტა" არის "თეგეტა მოტორსის" შვილობილი კომპანია. ამ ეტაპზე კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს უახლესი მოდელების ავტომობილებს, მხოლოდ ორიგინალ ავტოსათადარიგო ნაწილებს, აქსესუარებს და ავტო ტექ.მომსახურებას.

2017 წლიდან, ტოიოტა ცენტრი თეგეტამ დაწერა ტოიოტას კონცეპტი - Toyota Plus, რომელიც მოიაზრებს, მეორადი ტოიოტას მარკის ავტომობილების რეალიზებას. ასევე, ამ კონცეპტის ქვეშ, შესაძლებელია კლიენტისაგან მეორადი ავტომობილის ჩაბარება და თანხის სხვაობის დამატების შემთხვევაში ახალი ავტომობილის გადაცემა.

2020 წლიდან ტოიოტა თეგეტამ „ტოიოტა კავკასიასთან“ ერთად შეიმუშავა და დაწერა პროდუქტი „ტოიოტა კასკო“, რაც გულისხმობს ცენტრში გაყიდული ავტომობილების დაზღვევას.

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტას" 2020 წლის დეკემბრის მდგომარეობით დასაქმებული ჰყავდა 111 ადამიანი.

გარემოს დაცვის მენეჯმენტი

კომპანიის მისიაა საქმიანობა წარმართოს ისე, რომ გაუფრთხილდეს და ზიანი არ მიაყენოს გარემოს, რისთვისაც უზრუნველყოფს ეკოლოგიური მიმართულებით წარმოქმნილი უარყოფითი ზეგავლენის პრევენციას.

გარემოს დაცვის მიმართულებით კომპანიის მიზანია:

- ტექნიკური ინფრასტრუქტურისა და შიდა პროცესების გაუმჯობესებაზე მუდმივად ზრუნვა;
- პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და გაცნობიერების/ჩართულობის ამაღლება;
- ქვეყანაში მოქმედი ნორმატიული და საკანონმდებლო აქტების დაცვა;
- მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირების მუდმივი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულებით რისკების შემცირება.

„ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ როგორც თეგეტა მოტორსის შვილობილი კომპანია ზრუნავს საკუთარ იმიჯზე, ადგილობრივ და საერთაშორისო პარტნიორთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ნდობის მოპოვებაზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მისი საქმიანობიდან და სოციალური პასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, ის ვალდებულია იღებდეს, ადგილობრივი საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვით, მუდმივად გაუმჯობესოს გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემა და მისი ფუნქციონირების ეფექტურობა, რაც ძირითად საფუძველს წარმოადგენს შიდა მოხმარების ბუნებრივი რესურსების გაფრთხილებისა და მაქსიმალურად დაზოგვისათვის.

„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები ¹

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები-სავალუტო რისკები.

კომპანია სავალუტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვისა და სესხების ვალუტებსა და ჯგუფის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანიის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი და ევრო.

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზღაურებებიდან გამომდინარე.

კომპანიამ შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაგენტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს სესხის მომსახურების და დებიტორული დავალიანებების ვადების რეგულარულ ანალიზს. კონტრაგენტის ლიმიტები დადგინდა საკრედიტო პირობების გამოყენებით. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი კომპანიას საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

გაუფასურების ანალიზი მსხვილი კლიენტებისთვის ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშების ყოველი თარიღისთვის.

კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს.

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზღაურები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი დებიტორული დავალიანებების სტატუსიც.

კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ პირ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

საბაზრო და საპროცენტო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტიანი ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

¹ დეტალური ინფორმაცია კომპანიის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2020 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე. კომპანია უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიონ საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები სამი თვის განმავლობაში. ეს გამორიცხავს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

კოვიდ-19-ის გავლენა ჯგუფსა და კომპანიაზე

2020 წლის 11 მარტს კოვიდ-19 ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ პანდემიად გამოცხადდა. დღემდე უცნობია როდის მოხდება ვირუსის საბოლოოდ შეჩერება, რაც ეკონომიკურ პროგნოზირებას ართულებს, რადგან არ არსებობს მსოფლიოში შესადარი ისტორიული მაგალითი. 2020 წლის სექტემბრიდან ეპიდემიოლოგიური სიტუაცია საქართველოში საგრძნობლად გაუარესდა. გაიზარდა ყოველდღიურად ინფიცირების მაჩვენებელი. კომპანია საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადებისთანავე ვირუსის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად გადავიდა ნაწილობრივ დისტანციურ მუშაობაზე და ჩაატარა საკარანტინო ღონისძიებები. თანამშრომლები მორიგეობით მუშაობდნენ ოფისიდან. სერვის ცენტრი და შოურუმი აღიჭურვა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული რეგულაციების შესაბამისად. კომპანია მუდმივად ცდილობს მაქსიმალურად დაიცვას უსაფრთხოების ზომები, რათა თავიდან აირიდოს ვირუსის გავრცელება.

2020 წლის მარტის შემდეგ მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა დაფიქსირდა საფონდო, საქონლის და ვალუტის ბაზრებზე. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ გარკვეული პერიოდით დაიკეტა შოურუმი და კომპანიამ დაიწყო ავტომობილების ონლაინ გაყიდვა. გარკვეული პერიოდით დაიკეტა მწარმოებელი ქარხნები და ამან გამოიწვია შეფერხება ავტომობილების მოწოდებაში, თუმცა ტოიოტა ცენტრი თეგეტამ არსებულ ვითარებას წარმატებით გაართვა თავი. აქვე აღსანიშნავია, რომ კოვიდ-19-ის ახალი ტალღის შემთხვევაში, განუსაზღვრელობის მაღალი დონის გამო, ეკონომიკასა და კომპანიის საქმიანობაზე მისი ფაქტობრივი გავლენის შეფასება რთულია.

კორპორატიული მართვა

არსებული სტრუქტურის სრულყოფის მიზნით, „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ დედა კომპანიამ - „თეგეტა მოტორსმა“ ითანამშრომლა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან (IFC) და მიიღო სიღრმისეული რეკომენდაციები კორპორატიული მართვის კუთხით და მიღებული რეკომენდაციები დანერგა შვილობილ კომპანიებშიც. მენეჯმენტის განცხადებით, კომპანიაში განსაზღვრულია კორპორატიული მართვის სხვადასხვა პროცესები, რომლებიც არეგულირებს მარაგების, სავაჭრო მოთხოვნების და ვალდებულებების მართვას, ხელშეკრულებების და ახალი პროექტების მენეჯმენტს.

საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში²

2020 წელს არაფორმალური სექტორის გათვალისწინებით, ავტომობილების ბიზნესის მთლიანი ზომა 3.8 მილიარდი ლარია. აქედან 2.9 მილიარდ ფორმალური სექტორის ზომაა, ხოლო არაფორმალური ბიზნესი 0.9 მლრდს წარმოადგენს. აღსანიშნავია, რომ დიდი ზომის არაფორმალური ბიზნესი ბევრი წვრილ-წვრილი ინდივიდუალური გამყიდველებისა და ავტოპარკებისგან შედგება. 2020 წელს პანდემიასთან დაკავშირებული შეზღუდვების ფონზე, ავტომობილების ბიზნესის არაფორმალური ნაწილი 45%-ით შემცირდა, უფრო მეტად ვიდრე ფორმალური ნაწილი (-24% წ/წ), რადგან ავტომობილების და ავტონაწილების ბაზრობები დახურული იყო. ფორმალურ ბაზარში, ყველაზე დიდი წილი -60%, ავტომობილებით ვაჭრობას უჭირავს; ხოლო ავტო-ნაწილებით ვაჭრობა 38%-ს იკავებს.

2020 წელს მთლიანი ავტომობილების ბიზნესის 36% საექსპორტო ბაზრებზე მოდიოდა.

² საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ავტოპარკი საქართველოში ყოველწლიურად იზრდება. ზრდის მაჩვენებელი 2020 წელს 5.08% იყო, ხოლო რეგისტრირებულ ავტომობილთა ჯამური რაოდენობა 1.446 მილიონი იყო. 2020 წლის მდგომარეობით ავტომობილების 62.4% მსუბუქია, 19.9% მსუბუქი მაღალი გამავლობის (SUV), 7.2% სატვირთო, 3.8% სამგზავრო, 2.5% სასოფლო-სამეურნეო, ხოლო დანარჩენი 4.2% წარმოადგენს მოტოტრანსპორტს, სპეციალიზებულ ავტოტრანსპორტო და სხვა ტიპის ავტოტრანსპორტს. 4 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 2.3%-ს შეადგენს, 4-6 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 1.7%-ს შეადგენს, ხოლო 20 წელზე მეტი ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის 55.1%-ს შეადგენს.

2020 წლის ახალი მსუბუქი ავტომობილების გაყიდვებში ტოიოტას მარკის ავტომობილი ლიდერია.

ბიზნესი და ოპერაციები

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტა" ამ ეტაპზე მომხმარებელს სთავაზობს უახლესი მოდელების ავტომობილებს, მხოლოდ ორიგინალ ავტოსათადარიგო ნაწილებს, აქსესუარებს და ავტო ტექ.მომსახურებას.

„ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“, 2020 წლის განმავლობაში ბაზარზე წარმოდგენილი იყო შემდეგი სამოდელო ხაზით:

- Toyota Corolla;
- Toyota Corolla Hybrid;
- Toyota Camry;
- Toyota Camry Hybrid;
- Toyota Prius;
- Toyota RAV4;
- Toyota RAV4 Hybrid;
- Toyota Fortuner;
- Toyota Fortuner Turbo Diesel;
- Toyota C-HR;
- Toyota C-HR Hybrid;
- Toyota Land Cruiser 150 Prado;
- Toyota Land Cruiser 200;
- Toyota Land Cruiser 70 series;
- Toyota Coaster;
- Toyota Hilux;

2020-ში სამოდელო რიგს დაემატა და განახლდა:

- Toyota Highlander;
- Toyota Fortuner;
- Toyota Hilux;

2021 წელს სამოდელო რიგს დაემატება:

- Toyota Land Cruiser 300;

გარდა ავტომობილების გაყიდვებისა, „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ მომხმარებლებს ასევე სთავაზობს: ავტო-სათადარიგო ნაწილებს, საბურავებს, ზეთებს, აკუმულატორებს, საავტომობილო აქსესუარებს.

„ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ მომხმარებლებს სთავაზობს მსუბუქი ავტომობილების სერვისის სრულ სპექტრს. „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ სერვისის თანამშრომლები პერიოდულად გადიან კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს Toyota-ს სტანდარტების შესაბამისად და კურსის წარმატებით გავლისას ენიჭებათ შესაბამისი საერთაშორისო სერტიფიკატი და გრადაცია, რომელიც ყოველწლიურად უნდა განახლდეს. ასევე, „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ სერვისი ფასდება ტოიოტას მიერ TSM (Toyota Service Management) სერტიფიკატით, რომლის შეფასებაც ხდება პერიოდულად და ფასდება სერვისში ბიზნეს-პროცესები. სერვისცენტრი დაკომპლექტებულია თანამედროვე მანქანა-დანადგარებით. „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ კორპორატიულ და საცალო მომხმარებელს ავტოტექნომსახურების სრულ ასორტიმენტს სთავაზობს ავტორიზებული პროგრამების მეშვეობით, რაც მოიცავს:

- ვულკანიზაცია;
- სავალი ნაწილის შეკეთება;
- ელ. სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- ძრავის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- თვლების შეყრის გასწორება;
- დისკების გასწორება;
- ძრავში ზეთის შეცვლა;
- ავტომატურ კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- წინა მაშუქების გასწორება სტენდზე;
- გადაცემათა კოლოფის შეკეთება;
- საწვავი სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- სამღებრო და სათუნუქე სამუშაოები;
- რეცხვა;

2020 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

2020 წელს მიუხედავად პანდემიისგან გამოწვეული საკანონმდებლო შეზღუდვებისა და მანქანების წარმოების შეფერხებისა, კომპანიის ბიზნეს-პროცესი არ შეფერხებულა და კომპანიამ წარმატებით დაასრულა წელი.

2020 წელს კომპანიამ გააფართოვა after sales მიმართულება და გაზარდა შემოსავლები.

2020 წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა Toyota plus-ის რეალიზაცია.

2020 წელს კომპანიამ „ტოიოტა კავკასიასთან“ ერთად შეიმუშავა და დანერგა პროდუქტი „ტოიოტა კასკო“, რაც გულისხმობს ცენტრში გაყიდული ავტომობილების დაზღვევას.

2020 წელს დაინერგა ლოიალურობის ბარათები TOYOTA CARD.

2020 წელს კომპანიამ დაიწყო მანქანების ონლაინ გაყიდვა.

სამომავლო გეგმები

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ 2021 წლის განმავლობაში მიზნად ისახავს:

- კორპორატიულ ორგანიზაციებთან არსებული რესურსის უფრო მეტად ათვისებასა და პოზიციის გამყარებას;
- მეორადი ავტომობილების გაყიდვის კუთხით - მეტ აქტიურობას, განსაკუთრებით, კორპორატიულ სეგმენტში ავტო პარკების ჩანაცვლების კუთხით;
- „ტოიოტა იზი“-ს პროექტის დანერგვა ტოიოტა კავკასიასთან ერთად;
- CRM (მომხმარებელთან ურთიერთობის მენეჯმენტი) ტექნოლოგიის განახლებას, რომლის მიზანია არსებულ და პოტენციურ მომხმარებლებთან ურთიერთობის უკეთესი მართვა შემდგომ ბიზნესის შედეგების გასაზრდელად;
- Online Shop – ის დანერგვას.

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ინფორმაცია

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ანგარიშგება წარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიხედვით. ამ დოკუმენტში წარმოდგენილი 2020 და 2019 ფისკალური წლების ფინანსური ანგარიშგებები აუდიტორულად შემოწმებულია დიდი ოთხეულის წევრი აუდიტორული კომპანიების მიერ.

ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

შემოსავლები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

2020 წელს „ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ გაყიდვებმა 139.476 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 10.5%-ით ჩამორჩება წინა წლის შედეგს, 2019 წლის გაყიდვები 155.764 მილიონი იყო. საერთო მოგებამ 2020 წელს 9.4 მილიონი ლარი შეადგინა, რითაც 2019 წლის მონაცემებს 2,7%-ით ჩამორჩება. შემოსავლის და მარჟის წინა წელთან ჩამორჩენა განპირობებულია 2019 წელთან შედარებით ნაკლები მანქანის გაყიდვით, რაც გამოწვეული იყო პანდემიის გამო წარმოების შეფერხებით.

(ათას ლარში)	2020	2019
შემოსავლები	139,476	155,764
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(130,035)	(146,059)
საერთო მოგება	9,441	9,705
საერთო მოგების მარჟა	6.8%	6.2%

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

2020 წელს საოპერაციო მოგებამ 4.98 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 3.5% -ით ნაკლებია 2019 წლის საოპერაციო მოგებაზე.

(ათას ლარში)	2020	2019
შემოსავლები	139,476	155,764
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(130,035)	(146,059)
საერთო მოგება	9,441	9,705
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	310	595
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(3,147)	(3,603)
კომერციული ხარჯები	(833)	(1,174)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(789)	(360)
საოპერაციო მოგება	4,982	5,163
საოპერაციო მოგების მარჟა	3.6%	3.3%

საოპერაციო მოგების შემცირება პირველ რიგში გამოწვეულია გაყიდული მანქანების და, შესაბამისად, მარჟის კლებით.

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2020 წელს შემცირდა 12.7%-ით და 3.15 მილიონი ლარი შეადგინა. 2019 წელს საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 3.603 მილიონ ლარს შეადგენდა. რაც შეეხება კომერციულ ხარჯებს, 2019 წელს კომპანიის კომერციული ხარჯი შეადგენდა 1.17 მლნ ლარს, ხოლო 2020 წელს 0.833 ლარს. როგორც ადმინისტრაციული, ასევე კომერციული ხარჯების შემცირება პირდაპირ კავშირშია გაყიდვების შემცირებასთან და პანდემიისგან გამოწვეულ რეგულაციებთან.

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები (ათას ლარში)	2020	2019
პერსონალის ხარჯი	(1,470)	(1,735)
საოფისე ხარჯი	(381)	(378)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(375)	(423)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(315)	(328)
კომუნალური ხარჯი	(157)	(179)
ცვეთა გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებზე	(122)	(120)
პროფესიონალური მომსახურებები	(89)	(84)
უსაფრთხოება	(43)	(40)
კომუნიკაციის ხარჯი	(35)	(37)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(31)	(40)
საიჯარო ხარჯი	(28)	(64)
სხვა ხარჯები	(101)	(175)
სულ	(3,147)	(3,603)

ფინანსური შემოსავალი / (ხარჯი) და წმინდა მოგება

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ხარჯი უმეტესწილად წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს კომპანიის საბანკო ვალებსა და სხვა ინსტრუმენტებზე. 2020 წელს დაფიქსირდა მოგება საკურსო სხვაობიდან 626 ათასი ლარი.

(ათას ლარში)	2020	2019
შემოსავლები	139,476	155,764
საოპერაციო მოგება	4,982	5,163
საპროცენტო შემოსავალი	903	393
საპროცენტო ხარჯი	(2,900)	(2,336)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შემოსულობა / (ზარალი)	626	(613)
საკომისიო ხარჯები	(10)	(42)
მოგება დაბეგვრამდე	3,601	2,565
მოგების გადასახადის შეღავათი / (ხარჯი)	(-)	(34)
წმინდა მოგება	3,601	2,531
წმინდა მოგების მარჟა	2.6%	1.6%

კომპანიის პასუხისმგებელი პირების განცხადება

კომპანიის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით სრულად, სწორად და სამართლიანად ასახავს კომპანიის აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობასა და მოგება-ზარალს.

ასევე, წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება სამართლიანად და ამომწურავად მიმოიხილავს კომპანიის საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და მდგომარეობას, ასევე არსებული ძირითადი რისკების აღწერას.